

27 Μαρτίου, 1996

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/στές]

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ,

Εφεσείων - Εναγόμενος,

v.

ΧΡΗΣΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΟΥ,

Εφεσίβλητου - Ενάγοντα.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8797)

Δικαστική απόφαση — Αιτιολογία — Παράλειψη του Δικαστηρίου να προβεί σε αξιολόγηση της μαρτυρίας και προσδιορίζει ποιο μέρος της ήταν πρόσφορο και ποιο όχι για τη στήριξη των συμπερασμάτων του, σχετικά με απώλεια μελλοντικών απολαβών, η απόφαση κρίθηκε κατ' έφεση αναιτιολόγητη. 5

Γενικές αποζημιώσεις — Απώλεια μελλοντικών απολαβών — Προσδιορισμός απώλειας χωρίς αξιολόγηση της μαρτυρίας και καθορισμό επιπέδου απολαβών πριν και μετά τον τραυματισμό ως υπόβαθρο διατύπωσης ευρήματος και εν συνεχεία συμπεράσματος ως προς την απώλεια, η απόφαση κρίθηκε αναιτιολόγητη. 10

Το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου επεδίκασε στον εφεσίβλητο-ενάγοντα, γενικές αποζημιώσεις, συμπεριλαμβανομένου και ποσού για απώλεια μελλοντικών απολαβών που προέκυψαν από αδυναμία του να εργάζεται στον ίδιο βαθμό όπως και προηγουμένως. 15

Ο εφεσείων - εναγόμενος, εφεσίβαλε την απόφαση για διάφορους λόγους μεταξύ των οποίων και ο αυθαίρετος προσδιορισμός του ύψους των γενικών αποζημιώσεων σ' ό,τι αφορούσε την πτυχή της απώλειας μελλοντικών απολαβών. 20

Αποφασίστηκε ότι:

(1) Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν προέβη σε αξιολόγηση της προφορικής μαρτυρίας με τρόπο που να διευκρινίζεται ποιο μέρος της αποδέκτηκε ως πρόσφορο προκειμένου να αποτελέσει έρει- 25

σμα για την διατύπωση ευρήματος και ποιό όχι.

- 5 (2) Το Δικαστήριο, θα έπρεπε κατόπιν αξιολόγησης της μαρτυρίας να είχε προσδιορίσει επίπεδο απολαβών πριν και μετά τον τραυματισμό, ως το υπόβαθρο διατύπωσης ευρήματος και εν συνεχεία να καταλήξει σε συμπέρασμα ως προς την απώλεια μελλοντικών απολαβών. Αφού δεν έγινε αυτή η νοητική διεργασία, η απόφαση ήταν ανατιολόγητη.

- 10 *Η έφεση επιτυγχάνει. Η πρωτόδικη απόφαση παραμερίστηκε. Τα έξοδα να ακολουθήσουν το αποτέλεσμα της επανεκδίκασης.*

- 15 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Damsalla v. Barr [1968] 3 All E.R. 487,

Pioneer Candy Ltd v. Tryfon and Sons (1981) 1 C.L.R. 540.

- 20 **Έφεση.**

- 25 Έφεση από τον εναγόμενο κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου (Αναστασίου, Π.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 8 Ιουλίου 1992 (Αρ. Αγωγής 812/89) με την οποία αποφασίσθηκε ότι ο εφεσίβλητος εδικαιούτο το ποσό των £2.675 συν £5.000 σαν γενικές αποζημιώσεις συν £3.000 για απώλεια μελλοντικών απολαβών μειωμένο στις £5.337,50σ. λόγω συντρέχουσας αμέλειας 50%.

- 30 *Α. Μυριάνθης, για τον Εφεσεύοντα.*

Χρ. Γεωργιάδης, για τον Εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

- 35 ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Νικολάου, Δ.

- 40 ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ.: Το μόνο θέμα που απασχόλησε πρωτόδικα κατά την εκδίκαση της αγωγής ήταν η αποτίμηση των γενικών αποζημιώσεων στις οποίες θα εδικαιούτο ο εφεσίβλητος-ενάγων.

Παρουσιάστηκαν στο δικαστήριο ιατρικά πιστοποιητικά αναφορικά με τις σωματικές βλάβες του εφεσίβλητου, όπως αυτές διαπι-

στώθηκαν αρχικά, όπως εξελίχθηκαν και όπως αποκρυσταλλώθηκαν κατά τον χρόνο της δίκης. Ωσαύτως έδωσε και ο ίδιος προφορική μαρτυρία. Η δική του ήταν η μόνη.

Το δικαστήριο επιδίκασε προς όφελος του ένα ποσό χαρακτηρίζοντας το ως γενικές αποζημιώσεις όπως και ένα πρόσθετο ποσό το οποίο χαρακτήρισε ως απώλεια, εννοώντας την απώλεια μελλοντικών απολαβών που προέκυψαν ως εκ της αδυναμίας του εφεσίβλητου να απασχολείται στον ίδιο βαθμό όπως και προηγουμένως. Είναι προφανές ότι το δεύτερο αυτό ποσό προοριζόταν ως μέρος των γενικών αποζημιώσεων γιατί, καθώς είναι νομολογημένο, η απώλεια μελλοντικών απολαβών ανάγεται στον τομέα των γενικών αποζημιώσεων. Ως παράδειγμα θεωρούμε χρήσιμη την αναφορά στην υπόθεση *Damsalla v. Barr* [1968] 3 All E.R. 487.

Δεν είναι ανάγκη να ασχοληθούμε με το σύνολο των λόγων που προβάλλονται από τον εφεσείοντα. Περιοριζόμαστε σε μόνο ένα που ενέχει εν προκειμένω κρίσιμη σημασία στην έκβαση. Είναι ότι το δικαστήριο αυθαίρετα ήταν που καθόρισε το ύψος των αποζημιώσεων σε ότι αφορά τουλάχιστο την πτυχή εκείνη που αφορούσε την απώλεια για μελλοντικές απολαβές. Με τον λόγο αυτό αντιλαμβανόμαστε να προβάλλεται ότι η απόφαση δεν ήταν δεόντως αιτιολογημένη. Πάντως, αυτό το παράπονο έχει, καθώς μας φαίνεται, και αντανακλάσεις ευρύτερες που αγγίζουν το σύνολο της απόφασης αναφορικά με το ύψος του συνόλου των αποζημιώσεων.

Το δικαστήριο συνόψισε τη μαρτυρία. Δεν πρόεβη ωστόσο σε αξιολόγηση της προφορικής μαρτυρίας κατά τρόπο ώστε να καθίσταται γνωστό ποιά μέρος της αποδέχθηκε ως πρόσφορο προκειμένου να αποτελέσει έρεισμα για τη διατύπωση ευρήματος και ποιά όχι. Προχώρησε, χωρίς την εξωτερικευση οποιασδήποτε άλλης νοητικής διεργασίας, στην κατάληξη ότι ο εφεσίβλητος υπέστη μελλοντική απώλεια απολαβών χωρίς να προσδιορίσει το ύψος της ή έστω να παράσχει κάποια ένδειξη περί βαθμού. Δόθηκε εν προκειμένω προφορική μαρτυρία που όχι μόνο δεν ήταν σε όλες τις αναφορές της επί του θέματος ταυτόσημη αλλά και αλληλοσυγκρουόμενη ως προς ορισμένες. Υπήρχε ως εκ τούτου όχι μόνο δυνατότητα αλλά και αναγκαιότητα επιλογής από το δικαστήριο. Θα έπρεπε δηλαδή, κατόπιν αξιολόγησης να είχε προσδιορισθεί ένα επίπεδο πριν από το ατύχημα και ένα επίπεδο κατά τον τότε χρόνο, ως το υπόβαθρο διατύπωσης ευρήματος και κατ' ακολουθίαν να εξαχθεί συμπέρασμα. Η πρωτόδικη απόφαση είναι έκδηλα ανατιολογητή: βλ. *Pioneer Candy Ltd v. Tryfon & Sons* (1981) 1 C.L.R. 540. Με αυτό ως δεδομένο θα ήταν βέβαια άστοχο για το Εφετείο να εικάσει

αναφορικά με θέματα που άπτονται αξιοπιστίας. Αυτό είναι έργο του πρωτόδικου δικαστηρίου.

- 5 Η πρωτόδικη απόφαση παραμερίζεται. Διατάσσεται η επανεκδίκαση της αγωγής επί της διαφοράς σε σχέση με την οποία διεξήχθη δίκη. Η επανεκδίκαση θα γίνει βέβαια από άλλο δικαστή.

- 10 Ως προς τα έξοδα, έχοντας υπόψη μας ότι το πρόβλημα που διαπιστώθηκε δεν είναι πρόβλημα για το οποίο ευθύνεται η πλευρά του εφεσίβλητου, θεωρούμε ότι τα έξοδα, τόσο πρωτόδικα όσο και της έφεσης, πρέπει να παραμείνουν για να ακολουθήσουν τη διαταγή που θα προκύψει ενόψει του αποτελέσματος της επανεκδίκασης. Και διατάσσουμε ανάλογα.

- 15 Ενόψει του μακρού χρόνου της εκκρεμότητας της παρούσας υπόθεσης αναμένεται ότι το Επαρχιακό Δικαστήριο θα της δώσει προτεραιότητα.

20

Η έφεση επιτυγχάνει. Διαταγή ως ανωτέρω.